

Petra Dvořáková

**chi
rur
g.**

Host

Před sebou neutečeš!

chirurg

Petra Dvořáková

chi rur g.

Brno 2019

© Petra Dvořáková, 2019
© Host — vydavatelství, s. r. o., 2019
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-275-0103-8 (PDF)
ISBN 978-80-275-0104-5 (ePUB)
ISBN 978-80-275-0105-2 (MobiPocket)

„Jak vám mohl, do prdele, uplavat žlučník?“

Pozoruju primáře, jak vztekle buší rukou do stolu. Chudák holka se před ním klepe jak ratlík. A to staniční říkála, že prej bude šikovná.

„Co když to bylo maligní?! A ten člověk kvůli vám umře! Co budete dělat pak? Taky budete čumět jak tele na nová vrata?“

Houby maligní. Dělal jsem to já, takže vím přesně, že tam nebylo vůbec nic. Krom pěkný hromádky drobných kamínků. Proto jí to asi taky uplavalo. Nimrala se v emitce, aby kamínky vybrala, pak bezmyšlenkovitě pustila na rozstřiženej žlučník vodu, a než se vzpamatovala, emitka přetekla a žlučník pěkně elegantně zahučel do výlevky.

Holka jen klopí hlavu, má slzy na krajíčku. Vsadím se, že za dva dny dá výpověď. Skoro mám chuť říct, že takovejch hovadin se jí ještě stane. Ale primáři nemá smysl odporovat. Zvlášť když takhle běsní. Jestli někdo dělá čest svému jménu, tak je to on. Lončák alias malý divoký prase. Většinou se ale chová jako velká

svině. Vydrží mu to ještě tak pět minut, vystřílí celej arzenál nejsprostších urážek, pak za sebou zabouchne dveře a přesně v tom okamžiku nasadí ten nejmírumilovnější výraz na světě, jen aby všichni viděli, jakýho tady máme důstojného pana primáře Sovu. Teda až na to, že ten náš je tlustej, plešatej a o patnáct let mladší. A totální kretén.

Ranní pojeb, jak tomu tady říkají sestry ze sálu, může být jen větší, menší, nebo teda přímo megalomanickej, což byl ten dnešní. Hned po něm si jdeme každej po svým. Já mám nabitej operák, od čistýho po úplný sračky. V každým případě jsem ale na sále rád. Jednak tam člověk tak nějak vidí odvedenou práci, a jednak mu to pomáhá zapomenout na jeho vlastní starosti. A těch já mám víc než dost.

V umývárně před sálem jsem strašně brzo, mohl jsem ještě sedět na lékařáku, ale chci být chvilku v klidu. Pustím vodu na ruce a začnu kartáčkem drhnout jeden prst po druhým. Mám dost času, tak si dávám záležet. Koukám u toho do jednoho ze zrcátek, který se tu objevily minulej tejden. Nápad staniční poté, co se Šárka nahrnula na sál a zpod čepice jí visel pramen vlasů. Podle mě to ale staniční udělala naschvál. Pod těma sálovejma zářivkama vypadá každej o dost hůř než ve skutečnosti. Zírám sám sobě tupě do tváře a přemejšlím, jestli je to na pětáctyřicet tak zlý. Jasně, doba, kdy jsem si budoval image Bona s kytařou a culíkem, je dávno pryč, ale na druhou stranu

ani ty krátký vlasy s jemnejma šedinama po bocích nevypadají špatně. Jen bych se někdy potřeboval vyspat.

„Dobrý ráno,“ ozve se mi za zády instrumentářka Lenka. Jak jsem ještě takovej vypnutej, skoro se leknu. Jako vždycky vypadá jako dlouhonohá vznešená gazela, i v těch neforemnejch sálovejch hadrech. Pomrkává na mě od chvíle, kdy sem nastoupila. Jen přikývnu a dělám, že ji nevidím. I když ve skutečnosti pozoruju každej její pohyb. Skoro nechápu, že někdo tak křehkej se dal na takovej řeznickej obor. Protože klasická chirurgie taková je. Žádný vznešený jemný práce. Puch útrob, sprostí doktoři a stres. Tak bych to shrnul v kostce. Ale když si člověk tohle odmyslí, je chíra skoro magický umění.

„Paní doktorka Lodrová bude s váma celej den?“ zeptá se Lenka a znova zamrká gazelíma očima.

Ptá se sice medově, ale vím jistě, že ji Šárka příšerně štve. Stejně jako většinu lidí kolem.

„Jo. Ty varixy bude dělat ona,“ odpovím a Lenka jen protočí oči. Přesně pro tohle se s ní nevyspím. Přesně pro tohle. I když mi už nějakou dobu dává najevo, že by chtěla.

Jsem unavenej. Úplně příšerně. Tak unavenej, jak může bejt jedině doktor, kterej stál několik hodin v tahu

na sále a snažil se poskládat úplně vylitý břicho. Takhle to dopadne vždycky, když si myslím, že bude klid.

„Tak game over, vážení,“ zamumlám, jakmile mám hotovej poslední steh. Shodím ze sebe operační hadry, nechám to na podlaze přímo na sále, ani se neohlídnu. Šárka už se taky sype pryč, nasraná jak pes. Co taky chci, čtyři hodiny držela háky. I Vincze na první asistenci to jeho věčný kafrání přešlo.

Zapadnu na lékářák a postavím vodu na kafe.

„Dáš si taky?“ zeptám se Šárky, která se v závěsu přihrnula za mnou. Samozřejmě chyba.

„Jdi k čertu,“ štěkne, ani se na mě nepodívá.

Zas má tu svou náladu. Lepší na ni vůbec nemluvit. To je ta moje podělaná doktorská zodpovědnost. Pořád někoho zachraňovat, ulehčovat mu život. A nic z toho. Chvilí dopisuju dokumentaci, pak ještě příběhne sestra z anestezie, ať jí podepíšu operační protokol, a sotva zhltnu bagetu, musím na ambulanci.

V čekárně v přízemí se to hromadí hůř jak migranti u hranic. I když jsou rozvalený okna, vzduch je tu příšernej. Zkousím odhadnout, kolik lidí tu tak sedí. Na to, že je čtvrtěk odpoledne, je to darda. Dědek s obrovským kusem gázy přes ruku, prosakuje mu krev. Jen co zasednu ke stolu, Zdena ho volá jako prvního. Je dokonalá. S výrazem nasraný maminy tu srovná do latě každýho. Přesně ten typ sestry, co je na ambulanci k nezaplacení. Všechno s ní jde jako po másle.

Chlápka už má zadanýho v počítači. Kouknu na jméno a ročník.

„Tak, pane Bartoš, co jste dělal?“ zeptám se, zatímco Zdena dědkovi rozbaluje prsty z několika vrstev gázy. Dědek je zjevně hluchej jak poleno, takže to musím zopakovat.

„Ále, sem se štrejchl sekyrou,“ odpoví nakonec.

Přesně jak si to představuju. Štrejchnutí sekerou je ve skutečnosti parádně hlubokej zásek kus nad palcem. Tady nic neobvyklýho. Z okolních vesnic se tu sjížděj lidi s různějma úrazama, podle toho, co a jak se právě rozhodli kutit. Obhlížím ránu, jde to až na kost.

„To budeme muset zašít,“ hulákám na dědka. „Co myslíte, Zdeni, bude lepší zadní steh, nebo křížkovej?“ dodám polohlasně. Zdena obrátí oči v sloup, že už zase začínám ty svoje srandičky. Bartošovi pro jistotu zopakuje, co jsem říkal. Ten zadní steh samozřejmě vynechá. Pak všechno běží jak na drátkách. Moc se s tím nevyžívám, dědkovi jizva vadit nebude.

Potom jsou na kontrolu tři zasádovaný nohy, podle rentgenů všechno dobrý, většinou jsou to pacienti, který dělala Šárka. Ambulance, to je její. Primář ji na sál moc nedává a ona je mu za to vděčná.

Nakonec vleze do dveří jakási mladá holka a naříká, že ji bolí břicho a kyčel. Kouknu se na ročník, je jí sotva dvacet. Krásný černý vlasy skoro po pás. Výstavní kousek.

„Kdy vám to začalo?“ zeptám se. Prsa tak dvojky, ale neva, i tak je dobrá.

„Minulej tejden,“ chytá se na pravým boku.

Přesně podle Zdeninejch instrukcí si stahuje džíny a lehá na lehátko. Všímnu si průsvitnejch krajkových kalhotek.

„A to začalo takhle samo od sebe?“ Prohmatávám jí břicho, který je krásně měkký. „Nespadla jste?“

„No... plácla jsem sebou na in-linech. Ale jen trochu, do trávy,“ odpoví mi holka.

Je doopravdy hezká, má takový hodně vyrýsovaný rty a dokonale tvarovaný lícni kosti.

„A co bolí víc, břicho, nebo kyčel?“ zkouším jí zacvičit s nohou.

„Asi ta noha,“ odpoví, a dokonce trochu sykne, když zkusím kyčel vybočit do strany. Spíš ale ukazuje na tříslu.

„To můžou být natažený vazy. Z toho pádu. Gynekologický potíže nemáte? Kdy jste tam byla naposled?“ zeptám se pro jistotu.

„Před půl rokem, všechno dobrý.“

Na noze taky nic zvláštního nevidím. Holka se rychle souká zpátky do kalhot a čeká, co jí řeknu. Napišu jí prášky na bolest a doporučím klidovej režim. Rentgenovat to teď nemá smysl. Jestli někde slítla, chce to čas.

„Za týden se tady ukažte. A zajděte si i na tu gyndu. Pro jistotu, může se tam přenášet něco z břicha,“ vysvětluju holce, zatímco ji Zdena pakuje ze dveří.

Ještě na ni koukám, jak vychází ven, a něco se mi na tom nezdá. Trochu jako by tý kyčli uhýbala. Ale uvidím, co za tejden.

Domů dojedu skoro za tmy. Sníh jako obvykle nikdo neodklidil, prohrnovač tady na vesnici nejezdí, ráno to vždycky jen někdo protáhne traktorem. V oknech baráku se svítí. V předsíni hodím tašku na věšák a rychle prohrábnu hromadu letáků ve schránce. Tisíckrát jsem tý babě, co tu roznáší poštu, říkal, ať to sem nehází. Nápis na dveřích je jí šumák. I když topíme na plný pecky, je tu pořád trochu cejtit vlhkost a plíseň. Kamennej barák, co můžu čekat. Kdybych věděl, že se sem jednou budu muset přestěhovat natrvalo, nekupuju ty obrovský pozemky kolem a raději vrazím peníze do domu.

Markéta je v kuchyni. Vůbec se mi nechce dovnitř. Kde jsou ty časy, kdy byla celá šťastná, že si vzala doktora. To netušila, že s ním skončí v zapadlým špitále někde u hranic. Místo toho, aby dělala paní chirurgovou v Praze, jak si ten její tatík představoval. Nemohli tušit, že to celý tak výstavně poseru. V duchu děkuju bohu, že jsme daleko od Prahy. Zatím se zdá, že tady nikdo nepřišel na to, co se tam tenkrát stalo. A Markéta drží hubu, to je jistý. Teda před lidma. Na mě to

vytáhne pokaždý, když se trochu chytíme. Je jen otázkou času, kdy to celý praskne. Někteří z doktorů ze špitálu se potká někde na kongresu s někým z kliniky, ten si pustí pusy na špacír, a je vymalováno. Vlastně je zázrak, že se to doteď nestalo. Nebo stalo, ale já se o tom nedozvěděl.

„Ahoj,“ vejdu do kuchyně.

Anička právě chystá na stůl a Markéta žehlí. Nesnáším ten její první pohled, když vlezu do dveří. I když se tváří, že se usmívá, je to obyčejná kontrola. Radši uhnu pohledem. Anička je ráda, že jsem doma. Už dlouho to mezi ní a Markétou skřípe. Jak by taky ne? Anička roste do krásy a Markéta žárí. Uvědomuje si, že stárne. Docela přibrala, a hlavně má pocit, že celý život tady na vesnici je úplně zabitej. I ta její vysněná práce jí je za ty roky ukradená. Vždycky tvrdila, že jí je jedno, na jaký škole bude, hlavně že chce učit. Jenže dávno už nedělá nic jiného než jen nadává, jací jsou tady vymaštění venkovští spratci, z kterých nikdy nic nebude. To pražský dětičky, to by byla podle ní jiná liga. Rodiče v ní vždycky pěstovali iluzi, že je něco lepšího. Kolem obyčejného pajdáku v Praze dělali, že je to přinejmenším Oxford.

„Zase jdeš pozdě,“ zahučí Markéta a nenápadně pozoruje, jestli nemám naváto nebo jestli nezahlídne známku, že jsem byl s jinou.

„Jáchym je doma?“ zeptám se, abych odvedl pozornost. I když vůbec není od čeho, což ona nikdy

nepochopí. Než to dopovím, všimnu si, že se v jeho pokoji svítí.

„Řekni mu, že je večere,“ sbalí Markéta žehličku a odklízí hromádky nahřátýho prádla.

„Ty máš novejšť?“ Konečně mi dochází, co je na ní dneska jinak.

„To sis všiml brzo,“ ucedí nasraně.

Skoro abych se omluvil, že můj mužskej radar zareagoval na její šlechtění s takovým zpožděním. Rychle otevřu do pokoje a zavolám na Jáchyma. Samozřejmě sedí zády ke dveřím a paří. Na uších sluchátka, takže slyší kulový. Zaťukám mu na rameno. Lekne se tak, že skoro vyletí.

„Co je?“ kouká na mě, jako by mě viděl poprvý v životě.

„Večere,“ oznámím mu a snažím se ovládat, aby to neznělo našťvaně.

Jáchym na mě koukne tím svým spratkovským pohledem, pak si sebevědomě přehodí dozadu dlouhou patku a otráveně se zvedne. Vlastně je Markétě strašně podobnej.

„A že bys mámě pomohl?“ neodpustím si, když vidím, jak se táhne do kuchyně.

„A s čím jako? Má snad Andulu!“ odrfkne a protáhne se kolem, jako bych byl vzduch. Už je vysokěj skoro jak já.

„Jenže já se na rozdíl od tebe neválím u komplů, ale potřebuju se učit,“ pouští se do něj našťvaně Anička.

Sednu si ke stolu a pozoruju, jak skládá příbory. Na tom gymplu se taky dost změnila. Vytáhla se, má jemnější rysy než Jáchym. Vždycky se mi zdálo, že je podobná na mýho tátu. Možná to dělá ten tvar hlavy. Ten má hodně do nás, do Gráblů.

„Aspoň jeden den se laskavě přestaňte hádat,“ vyjede na děcka Markéta.

Anna okamžitě sklapne. Je vidět, že se bojí. Markéta po ní jde jak pes. Nedokáže se udržet. Nikdy bych nevěřil, že matka může na dceru takhle žárlit. Až teď, když to mám doma v přímým přenosu. Moc dobře vnímá, že Anna má na rozdíl od ní všechno před sebou. Jediný, na co Markéta ještě soustředí síly, je, aby mě udržela v chodu a aspoň tady na vesnici vypadala jako dokonalá paní doktorová. Doma je věčně naštvaná, ale jakmile vypadne mezi lidi, je to noblesa sama. Úplně se mně dělá zle, když si přiznám, co k ní vlastně cejtím. To strašný nic, který se ve mně rozlejí jak černá díra.

U večere je skoro denně dusno. Jáchym do sebe hází špagety, jako by šlo o život, Markéta kouká do talíře a Anička se bojí promluvit, aby na ni Markéta zase nevyštěkla.

„Co ve škole?“ zeptám se děcek, i když mě to ve skutečnosti nezajímá.

Anna se nejistě podívá na Jáchyma. Markétě to okamžitě dojde.

„Koule z matiky,“ oznámí Jáchym jakoby nic.

„Jak koule z matiky? To už je třetí!“ zírám na Jáchyma, jak do sebe dál v pohodě hází špagety. Markéta čeká, že to nějak vyřeším.

„To já nevím,“ zatváří se jak pitomej.

Vytočí mě tím doběla. „Jak, nevíš?“ vylítnu. „Snad aspoň víš, za co to máš, ne?“

Dívám se tázavě na Annu, ale ta ho nepráskne. I když je jasný, že to ví. Sice se štěkají, ale nikdy se nepodrazí.

Jáchym jen pokrčí rameny a dál se cpe, jako bych byl vzduch. Tím si to podepíše.

„Když nevíš, tak nevíš. Ale jíst budeš, až si vzpomeneš,“ vyrvu mu talíř zpod nosu tak, že mu příbor vyletí z ruky. „Padej se učit,“ zvednu se a hodím jeho talíř i se špagetama do dřezu.

Jáchym se s výrazem povýšenýho debila zvedne a zapadne do pokoje. A ještě za sebou vší silou zabouchne dveře. Spratek.

Přes sklo vidím, že zase sedá k počítači. Než se Markéta vzmůže na slovo, vlítnu do pokoje a vyrvu kabely od kompu ze zásuvky. „Game over, hošánku,“ oznámím mu a vrátím se zpátky do kuchyně. Seberu svůj talíř a odnesu ho na linku. V zádech cejtím Markétin vyčítavej pohled. Dovolil jsem si zařvat na jejího mazánka. Ale ať! Jestli se jí moje výchova nelíbí, může si tyhle věci řešit sama.

Vypadnu beze slova z kuchyně a zalezu do dílny. To je jediná výhoda tohoto starýho baráku. Bejvaly tu kdysi chlívky, ale už předchozí majitel z nich udělal docela pěknou dílnu. Jen jsem to tu vylepšil, natahal si sem náradí, co mi kdy táta dal, abych mohl dělat se dřevem. Jediný místo, kde si dělám, co chci. Kde nejsem pod kontrolou, přidušeněj.

Hodím na sebe starý otrhaný džíny, co mi tu visí na věšáku, nasadím si brejle a rukavice. Na tohle si dávám bacha. Chirurg bez prstů už nic neodoperuje. A zmrzačenejch ruk jsem v ambulanci viděl už stovky.

Mám tady pár pěknějch dubovejch prken, co mi prodal jeden z pacošů. Dělal jsem mu žlučník, takže to bylo za super cenu. Od listopadu krásně vyschly, stačí je jen srazit, vyvrtat vstupy pro šrouby a budou z toho krásný police. Ani lakovat to nebudu, tím se dřevo jen zkazí. Práce rukama mě vždycky bavila. To mám po tátovi. Ve skutečnosti i ta chíra je jen řemeslo. Můj první primář byl původně vyučenej hodinářem. Tvrdil, že díky tomu dokáže říznout na milimetr přesně.

Za tou starou skříňkou na barvy mám strčenou flašku fernetu. Sem tam mi něco přinesou pacoši, obvykle to nechávám ve špitále nebo dávám doma do baru a Markéta to pak vezme rodičům do Prahy. Tohle jsem si ale ulil sám pro sebe, jen tak. I když to nepiju. Jen flašku otevřu, že si k ní čichnu. Sotva ale roztočím vršek, jako naschvál se rozvalí dveře.

„Máma říkala, že ti mám jít pomoci,“ zamumlá Jáchym.

Má na sobě ten můj starej svetr a srandovního kulička, co jsem nosil ještě jako kluk. Když mě uvidí s flaškou v ruce, zarazí se.

„To jdeš včas,“ odpovím, zatočím jakoby nic vršek a postavím flašku dozadu na polici. Neřeknu k tomu ani slovo. Nic mu do toho není.

Pak vytáhneme hoblovačku, rozmotáme kabely a začínáme projíždět prkna. Jáchym se tváří jako největší suverén, vidím, že si vůbec nedává pozor.

Nakonec nevydržím a přece jen ho napomenu: „Neopírej se do toho celou vahou, ať ti to nesjede.“

Čekám, že na mě vystartuje, že to dělat nemusí, ale kupodivu poslechne a zkusí trochu povolit. Asi taky proto, že ho to baví. Najednou mi to připomene tátu. Práce v dílně byla jediná chvíle, kdy jsem ho jako puberták dokázal respektovat. Viděl jsem, že otec doopravdy něco umí, a byl jsem ochotnej aspoň uvnitř sebe připustit, že se mám od něj co učit. Jenže na rozdíl ode mě, on se mnou vždycky udržel nervy. Což se o mně s Jáchymem rozhodně říct nedá.

Než ohoblujeme poslední prkno, je skoro půl devátý. V dílně to krásně voní dřevem, skoro se mi nechce končit. Nechám Jáchyma pozametat podlahu a sám očistím hoblovačku. Pak naházíme hobliny do pytle a odnášíme to do garáže. Až pojedu k našim, vezmu jim to na spálení.

„Už můžu jít?“ zeptá se Jáchym.

„Ale jo,“ odpovím. Teprve až jsem si jistej, že je pryč, vezmu flašku s chlastem, schovám ji za skříňku a jdu taky domů.

Markéta už je v ložnici, asi si čte. V koupelně ve sprše pustím horkou vodu. Potřebuju se prohřát, v dílně byla přece jen zima. Rychle si meu vlasy i celý tělo, pak chvíli jen stojím a nechávám po sobě crčet horkou vodu. Zničehonic se mně v hlavě vyrojí zase ta holka v krajkovéjch kalhotkách. Její krásně ploché břicho. Štíhlý stehna a ty nádherný dívčí boky. I když jsem příšerně unavenej, rychle se ve sprše udělám. Teprve potom zastavím vodu a vylezu ven. Měl bych se ještě oholit, už mám pořádný strniště, ale jsem na to utahanej. Než přijdu do ložnice, Markéta už spí.

Do vejplaty zbejvá celej víkend, a já mám v peněžence dvě kila. Jak jinak. Zkusím podojit bankomat vedle špitálu, ale kontokorent je taky beznadějně vyčerpanej. Náladu mám pod psa. Kosa jak blázen, v těch podělanejch polobotkách mě to zebe jak čert. Těsně před bránou nemocnice mě doběhne Andrea.

„Pane doktore, počkejte...“

Takhle oblečená v jiným než sestřičkovským vypadá úplně jinak. Fakt se mi líbí. Většinou mívá vlasy do uzlu, takže až teď vidím, že je má skoro po pás. Zrzka

jako hrom. Evidentně chce jít se mnou, i když teda vůbec nechápu proč.

„Jdete dneska na tu resekci, že jo?“ vyptává se a udýchaně za mnou klopýtá. Mám při chůzi dost ostrý tempo a ani kvůli druhým z něj neslevuju.

„No jo,“ přikývnu. Ucítím její parfém, takovej lehkej, svěží, možná jasmín, je mi strašně příjemnej.

„Šprtala jsem postup do dvou do rána, jdu na to poprvý...“

Je na sále teprve půl roku, ale doopravdy šikovná. Když podává ona, doktor nemusí u stolu vůbec přemejšlet, sama už automaticky ví, co mu má strčit do ruky.

Andrea na mě prosebně kouká. „Bude tam staniční...“

Začíná mi docházet, o co jí jde. Staniční půjde na sál, jakože obíhat, a bude přitom koukat Andreji pod ruce. Dokud bude klidnej chirurg, bude klidná i ona. A instrumentářka vyvázne bez pojebu. Jakmile ale doktor jen trochu vystartuje, holka si může bejt jistá, že jí staniční nedá korunu odměny.

Rychle přikejvnu. Když můžu, tak se snažím holky na sále podržet. Člověk má potom jistotu, že když posere něco on, podržej ho taky.

„Uvidíme, co v tom bříše nakonec bude, tak dejte bacha. Ale pojedem na klid,“ řeknu přesně to, co holka potřebuje slyšet. Pak mě něco napadne: „Andreo, prosím vás, nemáte u sebe tisícovku? U špitálu zas nefunguje bankomat.“

Andrea se na mě usměje a začne ochotně rozepínat kabelku. „To není žádnéj problém.“

Je mi sice trapně, ale je to asi nejmíň bolestivej způsob, jak opatřit peníze a zajistit si tím, že Markéta nebude dělat dusno.

„Díky, v pondělí vrátím,“ usměju se a strkám si litr do kapsy. „Bůhví, jak se to dneska protáhne, a když nenakoupím, manželka mě roztrhne jak hada,“ zazuším se ještě pro jistotu.

Samozřejmě jí nemůžu říct, že tohle celý s prachama není náhoda, ale prakticky můj setrvalej stav. A to navzdory tomu, že mám dvojnásobnej plat než ona. Andrea je ale ráda, že se se mnou domluvila na sál, takže nebude nikde slepičit, že jsem si od ní půjčil prachy. A má pocit, že jsem jí zavázanej, takže ji dneska na sále nepotopím. Což se teda budu snažit, i když z toho nálezu, co máme řešit, taky nejsem nadšenej. Jenže chlápek si za to může sám. Vyhulenej, vychlastanej, už před deseti lety mu diagnostikovali vředy. Na kontroly chodil jak kdy, spíš ne než jo.

„Taky je možný, že s tím nic pořádnýho dělat stejně nepůjde a jen to otevřem a zavřem,“ uvažuju nahlas.

„Ježíš, to by bylo skvělý,“ zajásá Andrea. Pak se rychle opraví: „Teda ne že bych to tomu pacošovi přála.“

Poslouchám, jak její kozačky klapou o vymrzlej chodník, vůbec nechápu, že se v těch podpatcích nezabije.

„Nebojte, to zvládnem,“ usměju se na ni a podržím jí prosklený dveře. Zapadne do vstupní haly špitálu

a každej se vydáme na opačnou stranu chodby. Je ještě brzo, čekárny jsou prázdný, sem tam už se trousí sestry, ale první pacoši se objeví až tak za čtvrt hodinky.

Zalezu si do prázdný ambulance, že si znova před operací prohlídnu všechny nálezy. Mám to tak rád. Všude je klid, všechno vypadá jinak. Dezinfekce je nějak víc cejitit a je mi něčím strašně příjemná. Člověk by skoro nevěřil, že tady za tři čtvrtě hodinky bude takovej šrumec. Rozsvítím zářivku nad stolem a zapnu počítač. Přes nesmyslný vrstvy hesel a osobních kódů se probiju k nálezům. Znova to prohlížím a říkám si, že jsme ho měli radši šoupnout rovnou na onko. Ale primář rozhodl. Je jasný, že za tím vidí prachy. Vychcaně těží z toho, že místní lidi jdou rádi do špitálu tady, každý dojíždění je pro ty starouše peklo. Nedokážou vyhodnotit, jak to může dopadnout, když je jde operovat chirurg, kterej dělal tu konkrétní operaci jen párkrát v životě. Jim stačí takový pitomosti, jakože se na ně primář usmívá a tvrdí jim, že ten a ten pan doktor je na to nejlepší. Ve skutečnosti nějakou komplikovanější resekci střeva tady dám jen já a Havlát. Možná Vincz, kdyby měl někoho za zadkem. Primář je jen podělaná figurka bez valnejch zkušeností, kterou si sem dosadil ředitel. Jediný, na co při těchhle velkejch nejasnejch zákrocích spolíhám, je nějaká chirurgická intuice, která mě ještě nikdy nezklamala. Aspoň teda prozatím.

Do dveří vtrhne Zdena, nečeká mě tady, takže se příšerně lekne.

„Teda, pane doktore, tohle vaše strašení tady po ránu... sedíte tu zas jak krtek,“ mračí se na mě a bezohledně mlátí do vypínačů, jen aby mě co nejrychleji vypudila.

„No jo, nebojte, jdu se zahrabat na sál,“ zabručím a odhlásím se z komplu.

V primářovně sedí celý chirurgický panoptikum tohoto špitálu. Havlát je celkem sympaták a vlastně je to takovej držák místní chirurgie. Stabilní dřič. Byl tu už na začátku, když se to tady rozjíždělo, a odoperoval kdeco. Je to přesně ten typ doktora, kterýho si lidi představují z těch přibližlejších seriálů. Kraťoučkový černý vlasy, vysoký čelo, důstojnej kamennej výraz. Dlouho to prej vypadalo, že dostane primariát, ale pak se tu zničehonic zjevil Lončák a bylo po srandě. Tím se taky vysvětluje Havlátova nechuť k současnýmu primárovi. Havlát se vyznačuje dvěma věcmi, který mě fascinují — hraje na violoncello v městském orchestru a bravurně zvládá dětskou chirurgii. Ne že bych u děcka neodoperoval apendix nebo kýlu, ale rád to nedělám nikdy. Vždycky mi u toho letí hlavou všechny ty detaily, který může chirurg zvrtnat, a děcko si to potáhne celej život. Pak je tu Marek alias Hák. Neatestovanej kluk, blondátej jeliman z mediny, kterej vylezl s příšernejma ideálama a teprve teď zjišťuje, jak to ve

špitálech chodí. Ambulance je jeho a na sál ho zatím bereme jen na háky nebo maličký zákroky. I teď, na tý hnusný otrhaný židličce z devadesátek, sedí způsobně, jako by byl na audienci přinejmenším u prezidenta. Vedle na pohodu vyvalenýho Vincze působí dost komicky. O Vinczovi nevím, co si za ty roky myslet. Jednou se tváří jako největší kámoš, podruhý se nebaví a je nesnesitelný. Už jsem ho zažil na sále, když se mu nedařila nějaká pitomost, jak švihl skalpelem tak, že se zapíchl hrotem do stěny. Jako chirurg by byl asi schopnej, kdyby nebyl tak strašně pohodlný. Na sále je vidět, že pro sebe hledá vždycky tu nejsnazší cestu. Taková trochu líná krysa, která se snaží si pokud možno bez námahy nacpat ten svůj vypasenej pupek. I teď se rozvaluje v orvaným křesílku a ukusuje bagetu z místní kantýny. Je po noční a asi se nestihl ani nasnídat. A potom my dva se Šárkou. Na sále jsme spolu nejčastěj. Na její skoro pořád lehce přinasranej obličej jsem si už tak zvykl, že když se někdy náhodou tváří jinak, mám dojem, že je ten den něco špatně. Chodili jsme spolu na medinu a tenkrát jsem do ní byl chvilku zamilovanej. Stejně jako všichni kluci. Jenže z každý blondatý bárbí se jednou stane odbarvená boubí, což zjevně podcenila, a tak je i ve čtyřiačtyřiceti svobodná. Každopádně když jsem se tady objevil, chytla se mě jak starýho kámoše a drží se mě dodnes.

„Hynku, zvoní ti telefon, neslyšíš?“ drbne do mě. Jako obvykle s tím svým energetákem v ruce.

Ne, fakt jsem neslyšel. Podívám se na displej. Markéta. V té chvíli se do dveří hrne primář. Típnu telefon a pro jistotu vypnu zvonění. Markéta bude muset počkat. Hned za primářem se žene ještě sálová staniční. Ani si nesedne, asi aby nám dala najevo, že my doktoři se jen válíme, zato ona je vždy připravena. Demonstrativně se opře o dveře a prohlíží si nás tím svým buldočím ksichtem. Jo, to je přesný — padesátiletý vyhulenej buldoček.

„Tak co tam dneska máme?“ zamlaská Lončák, jakmile zasedne za svůj bossovskej stůl.

Každý hlášení začíná úplně stejně, celý ty roky, co tu dostal pod palec.

V místnosti je vedro k zalknutí. Pot mi chćije po zádech. Ještěže mám bílý triko, na něm to aspoň není tolik vidět jako na tom zeleným, co taháme na sál.

„Dvoje varixy,“ hlásí se Hák, celej šťastnej, že ho primář zas jednou vypsál ke stolu.

„Z noci je tam jeden skoro zralý apendix,“ podočká Havlát a naznačí, že to by mohl Hák taky zvládnout. Jak jinak než s Vinczem. Primář kupodivu souhlasí. Pak se probírá běžnej program, Šárka jde od půl devátý na ambulanci, ta to má daný, a já, než půjdu na tu resekci, odvizituju a převážu oddělení.

„To střevo bude teda hemikolektomie?“ zeptá se staniční.

„Přesně tak,“ usměje se naslizle Lončák, jako bych tam já nebyl.

„Uvidíme, až jak to bude v břichu vypadat,“ dodám rychle.

Staniční mě ignoruje, vedle primáře jsem pro ni nika.

„Nebojte, já si Andreu pohlídám,“ ucedí a přehrávaně se usměje na primáře. Píče a kurvy si nechá až pro sestry. Lidi, kteří ji nezažili na sále, by snad ani nevěřili, že ta baba může bejt na ty holky tak sprostá.

„Výborně,“ zamne si dlaně primář. V překladu to znamená: Vypadněte všichni, práce je rozdaná a já chci mít klid.

S povděkem se zvedneme a každé si jdeme po svém.

Rychle se pustím do vizity, naštěstí na oddělení není nic novýho. Slepák už se připravuje na sál, zrovna se žene sestra, že holku vyholí. Ta vypadá celkem v pohodě, zdravá, nic by se nemělo posrat.

„Nebojte, jste ve zlatejch rukách,“ nedá mně to a zažertuju, abych ji trochu uklidnil. I když popravdě bych řek, že Hákovy ruce jsou zatím pořád dost nejistej podnik.

Vedle zkontroluju drény po žlučníku ze středy, nic tam neteče, baba si nestěžuje.

„Po vizitě to vytáhneme,“ usměju se, ale spíš jen tak pro forma, aby se neřeklo, že s lidma neprohodím slovo. Bohužel i tu jednu větu bere baba jako výzvu ke žvanění.

„Ten se poved, co?“ heká pyšně.

Nejdřív nechápu, o čem je řeč, pak si ale všimnu, že jí na stolku stojí sklenička s kamínkem.

Radši to ani nekomentuju. Ti lidi jsou jak pitomí. Jako by to bylo vítězství na olympiádě, uhnat si žlučový kameny.

Potom vyhublá šedesátnice s podrážděnou slinivkou. Vysoký amylázy, posílám ji na CT, ať se ukáže, jestli tam není nějaký průser. Hned jak vidí, že se dostala ke slovu, stěžuje si, že ji sestra nenechá hulit. Bože, lidi!

Speciálně si udělám čas na toho chláпка na resekci. Prohmatávám znova celý břicho, vůbec se mně to nelíbí, ale co taky čekat v takovém stavu.

„Tak, pane Adámek, za dvě hodinky jdeme na to.“

Kouká na mě propadlejma očima.

„Hlavně abych se ještě probral.“ Pak na moment zaváhá. „Prej i pan primář u toho bude, tak snad to dobře dopadne.“

Kretén jeden, on si musí i na takovém chudákovi udělat reklamu. Přitom jak může, jde na asistenci a větším zákrokům se vyhýbá.

„Tak to se není čeho bát,“ ucedím mezi zuby. Sestra se na mě tváří, co jsem si to jako dovolil. Ať si trhne. Raději vypadnu z pokoje a jdu na vyšetřovnu.

Tak něco takovýho jsem v životě neviděl. Fakt ne. Po čtyřech hodinách lezu ze sálu splavenej od hlavy až k patě.

„Vyřídíte na jipce, že kdo vytrhne tu sondu, je synem smrti,“ slyším za sebou doktorku z anestezie. Taký si dneska zkusila svoje. Jsem zvědavej, jak tohle dopadne. Že to bude takhle valit, nečekal nikdo. Nakonec jsem musel resekovat ledvinu i slezinu.

„To bylo tak tak,“ poplácá mě po rameni primář a směje se jak idiot. Přitom moc dobře viděl, jak šílenej průser z toho mohl bejt. „Tohle nikdo z nás nečekal.“

No ty rozhodně ne, debile, pomyslí si. Ten, kdo tady bude blbě spát, jsem zase jen já. Nechápu, že někdo po něčem takovým má ještě chuť žvanit.

Havlát taky neřekne půl slova, jednu chvíli z toho byl úplně podělanej. Myslím že tohle dělal v životě ještě míňkrát než já. Halenu má taky slitou potem odshora až dolů.

Z posledních sil ze sebe shodím rukavice a empír. Měl bych jít rovnou do sprchy, ale teď na to kašlu. Potřebuju se trochu zklidnit. Zamířím si to za sterilku, kde maj sálouky takovej svůj kamrlík s kanapem, na který se dá natáhnout. Občas se tam po náročný operaci na čtvrt hodky zašiju. Holky stejně ještě ve sterilce myjou nástroje a staniční určitě zaleze s primářem k sobě.

Na stolku v kamrlíku stojí flaška s vodou a vedle ní leží poloprázdná bonboniéra. To sem určitě nechal poslat nějakej pacoš. Proleju se vodou, vypiju to skoro do dna, musel jsem vypotit nejmíň tři litry. Potom si nacpu do pusy čokoládu, je odporně laciná,

ale ten cukr mně udělá dobře. Na chvilku zkusím zavřít oči.

„Tak vstávat, vstávat, tady to není žádná noclehárna,“ slyším zničehonic staniční.

Úplně sebou trhnu, jak jsem na moment usnul. Staniční si ale nebere servítky. Otevře skříňku a začne se prohrabávat v krabici s obvazama.

„Nezapomeňte, že tady odpočívám ve prospěch pacientů, nevyspalej doktor je potenciální vrah,“ zvednu se a schválně si dávám na čas. Seberu prázdnou petku a švihnu ji do koše. Ať ještě neřekne, že jí tu nechávám bordel.

„Děláte si srandu?“ Ten její vyhulenej ksicht teď vypadá ještě žlutější než obvykle.

Nejdřív nechápu, za co mě buzeruje. Když vidí, jak na ni natvrdle civím, vytáhne flašku z koše a názorně mně předvede, jak ji mám sešlapat a pak zašroubovat, aby se zas nenafoukla. Jak pro blbečka. Teprve pak ji vrazí zpátky do koše. Hlídá každou kravinu a nemá pardon ani pro doktora. Dokonce ani po tom, co jsme před chvílí zažili na sále.

„Tak sorry, ono by se to...“ Sotva dopovím, ve dveřích se objeví Andrea. Okamžitě se zarazí, je vidět, že tam staniční nečekala.

„Promiňte,“ zamumlá a otočí se, že půjde pryč.

„Počkejte, my už odcházíme,“ vrhnu na staniční vyčítavej pohled. Pak si vzpomenu na ráno a ještě se otočím. „Díky, Andreo, byla jste skvělá.“ Schválně

to řeknu hodně důrazně. Aby náhodou staniční ne-
napadlo ji teď seřvat. Je jasný, že holka zmatkovala.
Jenže to jí za první neřeknu a za druhý, dneska to byla
improvizace na třetí. Zmatkoval i Havlát, natož holka,
která tohle nikdy neviděla. Takže pochvalu si Andrea
v každém případě zaslouží. Staniční si ale stejně myslí
svoje. Je jasný, že si to Andrea ještě pořádně slízne.
I tak mi nenápadně naznačí, že děkuje.

Domů jdu jako vždy pozdě. I když jsem si přísahal, že
dneska to stihnu. Aniččina bunda je na věšáku, takže
je doma, Jáchymovy boty ale nikde.

„Jáchyme?“ zavolám hned ve dveřích.

„Ještě tady není,“ ozve se z kuchyně Markéta.

Tohle jsem dneska akorát tak potřeboval. Anička
leží u kompu na gauči a se sluchátkama na uších
sleduje jakési seriál. Markéta jako obvykle čeká, že
všechno vyřeším já. Popadnu mobil a zkouším se Já-
chymovi dovolat. Zvedne to asi na čtvrtý zazvonění.

„No kde seš?“ vyjedu na něj.

„Jo, sorry, ujel mně bus,“ odbyde mě.

Takže tady bude nejdřív v půl osmý.

„Zajedu ještě na benzínku,“ zabručím mezi dveřma
a vypadnu dřív, než se Markéta stihne na cokoliv ze-
ptat. Benzínka je moje útočiště. Vytržení ze známého
světa. Jen tak si tam sednu na barovou židličku v rohu
u automatu, dám si kafe a užívám si, že se mě nic ko-
lem netýká. Pozoruju rodinku, která si vybírá v chla-
ďáku sendviče. Bejt jima, tak to těm děčkám vůbec

nedávám. Asi nejsou zdejší, takže netuší, že to bude pěkně starý. Nakonec mi to ale může být jedno. Dopiju kafe, ještě chvíli posedím, prolistuju noviny, co tu kdosi zapomněl, a jedu zpátky.

Vrátím se těsně po Jáchymovi. Nestojím mu za půl slova. Otráveně švihne batoh na křeslo a hrne se do pokoje. Pro jistotu za sebou zabouchne dveře.

„Co je?“ zvedne hlavu Anička a sundá si z uší sluchátka.

Markéta jen pokrčí rameny a podívá se na mě.

„To ti jako nestojíme ani za omluvu?“ rozvalím dveře do pokoje.

„Jo, sorry,“ zahuhlá Jáchym a tak nějak divně kouká.

„Jak to, že ti zas ujel autobus?“ nenechám se jen tak odbýt. Od pohledu bych řekl, že snad něco pil, je šíleně bledej, takovej divnej kukuč.

„Trenér dlouho žvanil,“ pokrčí rameny Jáchym. Potom se jakoby nic zvedne, vrátí se do pokoje pro bágel a začne z něj vyndávat smradlavý hadry z tréninku.

Zkouším, jestli neucejtím nějakou chlast nebo tak něco, ale vůbec nic. S náručí špinavýho prádla se hrne do koupelny. Markéta jde za ním, pán by určitě nenašel prádlo do pračky tak dokonale jako ona.

„Co ve škole?“ zeptám se Aničky, i když vím, že je to zbytečný. Ona je vždycky v pohodě. Žádný průser, prostě nic.

„Nezdá se ti nějakou divnej?“ dívá se na mě Markéta, jakmile Jáchym zase zapadne do pokoje.

Pokrčím rameny. Tohle je tady teď tejden co tejden. Jáchym se vrátí ze školy, zaleze k sobě, všechno je mu jedno. Markéta slídí, co se stalo, ale stejně na nic nepřijde. Pak akorát zbuzeruje Anču, že si bráchy nevšímá. Jako by byla jeho dozorkyně. Raději nic neříkám a naložím si na talíř pořádnou porci zapečených brambor. Po tom hnusu z nemocniční jídelny si dám teplou večeři rád. Když Jáchym zaslechne cinkání nádobí, přihrne se jakoby nic k večeři, naloží si na talíř a začne to do sebe házet, ani nepočká, až si Markéta sedne. Nejradši bych ho zabil.

„Zejtra spím u kámoše,“ zamumlá mezi jídlem.

„Jak spíš u kámoše? To nám jako v patnácti jen tak oznamuješ?“ štěknu na něj.

„Stejně nejseš furt doma, tak je to jedno, ne?“ odsekne Jáchym a čumí mi drze do obličeje.

Co si to ten spratek dovoluje? To si jako myslí, že se někde povaluju?

„A proč myslíš, že jako nejsem doma? To podle tebe někde ležím?“ vystartuju na něj.

Jáchym ale dělá, že ho to nezajímá.

„Prosím tě, nech toho,“ podívá se na mě Markéta naštvane.

Tím mě šíleně vytočí. Místo aby mu něco řekla, tak mě ještě napomíná?

Anička raději ani nedutá.

„Víš co?“ zvednu se od nedojedený porce, „řeš si to příště sama, a když se ti nelíbí, jak kluka vychovávám, tak mě do toho netahej.“

Zapadnu do obýváku a natáhnu se na sedačku. Chvilí koukám v televizi na skoky na lyžích, ale za chvilí z toho nevím nic. Jsem sedřenej jak kůň. Potřebuju se aspoň trochu vyspat.

Čtvrtek tady ve špitále bejvá poslední dobou celkem klidnej den. Většinou se dělají jen drobný zákroky nebo když přijede něco akutního. Jednou za měsíc tu mám poradnu. Jsou to jen dvě hodinky, zato pěknej nářez — proktologická ambulance. Jednoduše řiť-lezectví. Beru to jen proto, že jsou za to prachy navíc. Což potřebuju jak sůl. Na druhý straně — člověk může chvilku vypnout mozek, ptá se lidí furt jen na to samý: bolí — nebolí, krvácí — nekrvácí...

Pacošů tady stejně ubejvá, od tý doby, co se rozšiřujou nejrůznější laserový kliniky, tak si lidi dost rozmyslí, jestli si nechají zadek šmidlat na klasický chíře. A mají recht, taky bych si nenechal vyšívat řiť od chirurga. Ta bolest pak, to musí být peklo.

Zapadnu do ambulance a čekám, než mně Zdena pošle prvního nešťastníka. Sotva dosednu, už ve dveřích stojí starej Vrbka. No, zas tak starej není, ale protože má spolu se synem autoservis, všichni je tu rozdělujou na starýho a mladýho.

„Já si zaběhnu na oddělení,“ zahuhlá Zdena a nechá mě s Vrbkou o samotě.

„Tak jak to vypadá?“ vyptávám se. S tímhle chláp-
kem mě to baví.

Zasedne na židli a mávne rukou. „Furt je to na hov-
no, ta mast je k ničemu, pane doktore.“

„No jo, tak už to teda odoperujeme, ne?“

Vrbka ale odmítne: „Já vám nevím, pane doktore.
V servisu je hromada práce, k jaru se pak bude pře-
zouvat...“

S těma chlapama je to nahouby. Ženský víc vydrží,
chlapi jsou ustrašení.

„A co teda chcete dělat?“

Vrbka chvílku přemejšlí. Zamlada to prej byl pěk-
nej střelec. S babama to točil jak drak. I když mu je
dost přes šedesát, vypadá pořád dobře.

„Tak mně dejte ještě nějakou jinou mast, ne?“ na-
vrhne po chvílce.

„Tady je každá mast marná,“ zakroutím hlavou, ale
Vrbka trvá na svém. Pro jistotu ho prohlídnu, ale zlep-
šení žádný. Naklepu do počítače nějaký jiný mazá-
ní, je to celkem jedno co, i tak vím, že mu to nepo-
může.

Jak Vrbka vidí, že vyvázne s receptem, hned se mu
zlepší nálada.

„A co autíčko, jezdí?“ začne se vyptávat.

Dohodil mně oktávku od kamaráda, strašně si ji
pochvaloval a je rád, když mu to kvituju.

„Jedna báseň,“ zasměju se a vyjedu recept z tiskár-
ny. „Tak se mně přijďte za měsíc zas ukázat, jestli to
pomohlo, jo?“